

gøre med her, for jeg er fuldstændig enig med fru Anne Grete Holmsgaard i, at det da er et vanvittig dårligt signal, et EU-land hermed i hvert fald risikerer at sende. Men nu må vi altså først have boret facts ud.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 84: Forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme. (Ophævelse af særlig adgang til opsigelse af lejere af landbrugsejendommers beboelsesbygninger).

Af Bjarne Laustsen (S) m.fl.
(Fremsat 24/11 2005).

Sammen med denne sag foretoges:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 92: Forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme. (Ligestilling af lejere i landbrugsejendommers beboelsesbygninger med andre lejere).

Af Majbrit Berlau (EL) m.fl.
(Fremsat 30/11 2005).

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg skal lige spørge: Er den socialdemokratiske forslagsstiller til stede i salen? Det er jo lidt utilfredsstillende for Folketinget at behandle et forslag, når forslagsstilleren ikke selv er til stede. Vi vil lade ham efterlyse.

Det skal ikke gå ud over fru Berlau, der jo faktisk er til stede her, at hendes kollega ikke er det, men det er utilfredsstillende, og det vil jeg gerne gentage.

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Fødevareministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg kan jo konkludere her i dag, at der virkelig er trængsel i den gode sags tjeneste. Jeg sagde allerede i september måned, at regeringen vil fremsætte lovforslag om ophævelse af den særlige undtagelse fra lejelovens opsigelsesbestemmelse i lov om landbrugsejendomme, og jeg har efterfølgende over for Folketingets Boligudvalg oplyst, at jeg gerne vil benytte lejligheden til også at foretage en række andre justeringer af lov om landbrugsejendomme, og at dette vil forenkle Tingets arbejde.

Kl. 12.45

Ikke desto mindre har vi i dag to næsten enslydende forslag til behandling. Jeg kan selvfølgelig ikke have nogen indvendinger imod indholdet af de to forslag, der jo svarer til det forslag, jeg som nævnt allerede tidligere har bebudet at jeg vil fremsætte. Jeg regner med at kunne fremsætte det forslag snarest.

Det fremgår også af en pressemeddelelse, jeg har udsendt i dag, at vi sender et forslag i høring, efter at vi har indgået en aftale med Dansk Folkeparti, som jo var det parti, vi forhandlede landbrugsloven på plads med i juli 2004.

Der foreslår jeg ud over ophævelse af de særlige opsigelsesregler, at det som nævnt også vil indeholde en række andre justeringer af loven, og jeg skal henstille til udvalget, at man behandler de tre forslag samlet, således at vi ikke foretager flere parallelle ændringer af samme lov i samme samling.

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ministeren. Hr. Bjarne Laustsen, som nu er kommet til stede i salen, får ordet.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det overrasker mig meget på baggrund af de udtalelser, ministeren er kommet med flere gange, ikke mindst i Kontant, hvor han har sagt, at man ville omgøre den beslutning, således at lejerne på landet havde nøjagtig samme forhold som lejerne i byen.

Derfor undrer det mig, at ministeren, når der foreligger et konkret lovforslag, der opfylder det ønske, så ikke i dag kan sige ja til det. Hvad er bevæggrundene? Hvorfor løber man fra de løfter, man fremsætter over for Danmarks befolkning? Det undrer mig meget, det er meget skuffende.

(Kort bemærkning).

Fødevareministeren (Hans Christian Schmidt): Det kan måske skyldes, at man ikke hørte det, jeg sagde, og jeg skal gerne gentage det. Jeg sagde, at jeg selvfølgelig ikke kan have nogen indvendinger imod indholdet af de to forslag, der jo svarer til det, jeg som nævnt allerede har bebudet at jeg vil fremsætte.

Jeg har jo ikke noget imod de to forslag, tværtimod siger jeg bare, som jeg også sagde indledningsvis, at vi vil fremsætte lovforslag om ophævelse af den særlige undtagelse fra lejelovens opsigelsesbestemmelse i lov om landbrugs-ejendomme, og jeg har over for Folketingets Boligudvalg oplyst, at jeg gerne vil benytte lejligheden til også at foretage en række andre justeringer af lov om landbrugsejendomme.

Det er for at forenkle Tingets arbejde, så jeg synes jo kun, at det hænger fint sammen.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det er meget overraskende, for den 20. september siger ministeren i Kontant til hele Danmarks befolkning, at det ændrer vi.

Der er jo lang tid til, at lovkataloget kommer frem. Så bruger man den undskyldning, at det først kommer i næste samling. Det synes jeg simpelt hen ikke ministeren kan være bekendt.

Hvis man er enig i, at der er et problem her, så bør man da skride til handling, når der ligger et konkret forslag, og så behøver man ikke at blande alt muligt andet sammen med det, for det, det handler om, er bare, at man sørger for, at der sker en ligestilling af lejere i byerne og lejere på landet. Derfor er det simpelt hen en syltekrukke og at trække tingene i langdrag og politik af værste skuffe, når man oplever, at ministeren opfører sig sådan i dag.

Jeg er målløs over, at der ligger et konkret lovforslag, der kan løse det problem, som ministeren selv kan se, og så vil man ikke stemme for det, bare fordi det kommer fra oppositionen. Det synes jeg er for dårligt, må jeg sige til ministeren.

(Kort bemærkning).

Fødevareministeren (Hans Christian Schmidt): Jeg er jo nødt til at sige til hr. Bjarne Laustsen, at hr. Bjarne Laustsen må have været fraværende. Altså, jeg har faktisk nøjagtigt sagt, at jeg kan støtte forslaget. Jeg har sagt, at det forslag, der bliver lagt frem nu, også handler om, at vi laver nogle andre justeringer af loven, så vi får det

hele gjort i én omgang. Det bliver i indeværende folketingsssamling, og det bliver sådan, at jeg håber, de her tre forslag kan behandles sammen i Fødevareudvalget.

Jeg forstår sådan set slet ikke, hvad det er, hr. Bjarne Laustsen er bekymret over. Det skulle da være, at hr. Bjarne Laustsen oplever, at vi sådan set kommer med et forslag, hvor det netop er indeholdt.

Jeg går da ud fra, at hr. Bjarne Laustsen ikke har noget imod, at når vi har andre ændringer, vi vil foretage ved samme lejlighed, så tager vi det hele på en gang for at effektivisere Tingets arbejde. De fleste ville jo nok sige, at det da var meget underligt, hvis man alligevel påtænkte at lave nogle ændringer, hvad jeg jo også har sagt offentligt, at man så ikke tog dem i samme omgang.

Som jeg også sagde i min indledning, har vi udsendt en pressemeddelelse om, at det sendes i høring. Det tager frem til den 1. februar, derefter kommer lovforslaget, og så får vi en behandling af alle tre ting, medmindre der simpelt hen er sådan et eller andet nærtagende over, hvorfor der nu er nogle andre, der også kommer med noget, som man er kommet med, men det kan jeg ikke tro er noget man kan gå op i.

De fleste må da være interesseret i, at vi løser problemet, og jeg vil bare for en ordens skyld gøre opmærksom på, at SR-regeringen i øvrigt i sin tid ikke ønskede en ændring, som netop Enhedslisten havde fremsat forslag om. Så overraskelsen og forundringen kan jo skyldes mange ting.

Der kan måske også være nogle, der forundres over, at Socialdemokratiet nu lige pludselig, efter at det ikke er i regering mere, er skiftet over til en anden holdning. Men det vil jeg slet ikke lade mig overraske over. Jeg glædes til gengæld over, at hr. Bjarne Laustsen og jeg er enige, og at vi kan løse det her problem.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Det er jo fortrinligt at sidde hernede bagved og høre, at alle nu efterhånden er enige i, hvad Enhedslistens forslag i sin tid gik ud på, nemlig at vi skal have en ligestilling på det her område, og det glæder mig jo, at både den nuværende regering og repræsentanter for den tidligere regering er enige.

Kl. 12.50

Men jeg kunne alligevel godt tænke mig at forfølge sporet lidt: Nu siger ministeren, at han

støtter de her forslag, og det er jo dejligt, men ministeren har jo kendt til det her problem i lang tid. Hvorfor er det, at ministeren skal presses af, at vi fremsætter nogle forslag, før ministeren begynder at snakke om at tage initiativ til at fremsætte eget forslag? Man har jo snakket og snakket, men der er ikke kommet nogen handling på bordet. Hvorfor er det, at ministeren først reagerer nu?

(Kort bemærkning).

Fødevareministeren (Hans Christian Schmidt): Jeg kan glæde Enhedslisten med, at jeg kan bekræfte, at Enhedslisten tidligere har fremsat det forslag. Jeg kan ikke huske, hvor mange år det er siden, men jeg kan huske, at det gjorde man. Jeg må skuffe Enhedslisten med, at desværre er det her forslag ikke kommet på grund af Enhedslistens forslag. Jeg kan jo ikke gøre for, at jeg må skuffe nogle.

Når man ser indholdet i det nye forslag, vil man se, at der også er en række andre ting, der bliver løst ved samme lejlighed, for vi er nødt til at arbejde lidt effektivt, så vi ikke, hver gang vi skal ændre en ting, tager det hele op.

Jeg tror nok, de fleste vil sige, at når man i september går i gang med at lave en ændring af landbrugsloven, som omfatter flere ting ud over det her, så er det faktisk ret hurtigt, at vi på bare 3 måneder er klar med det.

Jeg kan altså kun sige, at jeg synes, Enhedslisten også skulle glæde sig over, at det nu går, som Enhedslisten har ønsket sig. Det kan selvfølgelig somme tider være svært at glæde sig over, at noget lykkes, men prøv alligevel.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Jeg beroliger ministeren med, at Enhedslisten altid glædes, når vores politik kommer igennem, og jeg ville ønske, det skete noget oftere, for så så verden nok lidt bedre ud.

Men det, jeg rejser kritik af, er, at det her altså har været et kendt problem igennem længere tid, og at det først skal tages op af Kontant fra DR, før ministeren begynder at komme med nogle løfter. Så må vi også presse ministeren med et par forslag, før der begynder at blive snakket om, at nu kommer der noget.

Det har ikke været svært for os at fremsætte det her forslag inden for en periode af 3 måneder. Hvorfor er det så svært for ministeren?

(Kort bemærkning).

Fødevareministeren (Hans Christian Schmidt): Det er sådan set nemt at forklare, for jeg synes, at når en minister kommer med et forslag, så har han en forpligtelse til, at alle de ting, man gerne vil have ændret, er tænkt igennem. Man kan selvfølgelig vælge at sige, at vi tager simpelt hen bare lovforslaget op igen og igen, hver gang vi har en ting. Jeg synes ikke, at det er en god måde at handle på, og jeg sagde faktisk allerede i december, hvor man spurgte mig om, hvornår det kom, at det kommer nu her først i det nye år, men at vi altså lige skal have nogle ting på plads, for der er andre ting, som vi skal igennem inden. Det er jo sådan, at vi i et ministerium skal have alt juridisk kørt igennem, og det er så det, vi har gjort her.

Jeg forstår, at det største problem, vi har i dag, i grunden er, at regeringen kommer med et forslag, der indeholder forslagsstillernes forslag. Det er sjældent, men det må jeg så konstatere, og det synes jeg i grunden er lidt trist. Jeg synes til gengæld, man skulle glæde sig. Så kommer der også nogle andre ændringer, som jeg håber forslagsstillerne vil glæde sig over.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Egentlig har ministeren jo udtalt sig temmelig klart om, hvad det er regeringen vil. Men jeg vil alligevel godt for en sikkerheds skyld høre helt eksakt: Er det regeringens hensigt, at den vil ophæve landbrugslovens § 28, stk. 3, som den foreligger, altså fuldstændig ophæve den, eller vil man omskrive den?

(Kort bemærkning).

Fødevareministeren (Hans Christian Schmidt):

Hensigten er i det høringsforslag, som kommer ud nu, at man ophæver den. Jeg vil hellere sige det på en måde, så det overhovedet ikke kan misforstås: Vi sidestiller nu de mennesker, som lejer boliger – ikke dem, der er ansat derude, jeg går ud fra, at vi er enige om, at det altså ikke er dem, der i forvejen har en kontrakt på en funktionsbolig – med almindelige lejere. Det vil nu være lejeloven, der også kommer til at gælde der.

Det er jeg nok klar over at der er nogle, der vil være utilfredse med osv. Jeg har bare sagt fra første gang, hvor jeg blev præsenteret for sagen, at jeg synes, der skal ske en ligestilling her.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg er ikke utilfreds med, at lejerne bliver lige-stillet, altså kommer til at figurere under lejelo-ven, det synes jeg er udmærket.

Men jeg vil alligevel godt have præciseret i forbindelse med, at vi kommer ind omkring bo-pælspligten, om det da også er regeringens op-fattelse, at lovens § 28, stk. 3, skal ophæves fuld-stændig.

(Kort bemærkning).

Fødevareministeren (Hans Christian Schmidt): Man er nødt til at sige meget klart, at det jo føl-ger af lejeloven.

Er det, hr. Kristen Touborg efterspørger, om det er sådan, at hvis man køber en gård, hvor der bor nogle lejere, kan man sige dem op, fordi man jo selv skal flytte derind for at kunne opfyl-de sin bopælspligt? Der følger det jo i dag af leje-loven, at det har man mulighed for med det var-sel, der følger af de gældende regler. Jeg tror, det er 1 år, uden at jeg vil hænges op på det.

Kl. 12.55

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Jeg er glad for, at vi er kommet ud over det der kapløb om, hvem der kom først og ikke kom først. Jeg synes, det er vigtigere at diskutere ind-holdet i det, som ministeren vil komme med.

Den meget klare måde, ministeren udtrykker sig på, overrasker mig da lidt, for jeg har den opfattelse, at der er visse dele af landbruget, godt nok en mindre del end der har været hidtil, der har behov for måske på grund af skift i pro-duktionsformer at kunne bruge en bygning, som har været udlejet til beboelse for en ansat. Hvor-dan vil ministeren løse det problem?

(Kort bemærkning).

Fødevareministeren (Hans Christian Schmidt):

Vi skal huske på, at hvis man i dag ønsker at få en medhjælper tilknyttet sin bedrift, så indgår man en kontrakt om, at man stiller bolig til råd-ighed for den pågældende.

Derfor er det jo sådan, at de mennesker, der bor sådan et sted, har lejelovens almindelige varsel, som er 3 måneder, men når de ophører med deres arbejde, ja, så ophører de selvfølgelig også med at få boligen stillet til rådighed, for det er en del af kontrakten.

Det, der har været problemet, er, at for nogle boliger, der ikke bliver brugt til medhjælpere,

men bliver lejet ud, skulle vi sige til mennesker i almindelighed – det er de andre selvfølgelig og-så, men forstå mig ret – har det været sådan, at man har haft nogle særbestemmelser, som man kunne anvende, og det er de særbestemmelser, vi ophæver, så forholdet sidestilles med, hvad lejeloven bestemmer.

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Skal jeg forstå det sådan, at ministeren ikke men-er, at man skulle prøve at kigge på, om der kunne findes nogle særlige ordninger, sådan at hvis en ejendom, hvor man hidtil måske ikke har haft ansatte, der skulle benytte nogen af de boliger, som var tilknyttet ejendommen, og som derfor var lejet ud til almindelige lejere, får be-hov for det, skal der være en eller anden mulig-hed for, at man i løbet af kortere tid kan få den lejer ud for at få den ansatte ind?

Skal der slet ikke foretages nogen overvejel-ser af det?

(Kort bemærkning).

Fødevareministeren (Hans Christian Schmidt):

Nu sender vi lovforslaget i høring, og som jeg sagde før, hvad der også fremgår af en presse-meddelelse i dag, har vi indgået en aftale med Dansk Folkeparti, som jo var dem, vi lavede landbrugsloven med sidst, om, hvordan vi synes det skal se ud. Når vi har høringssvarene og vi ser, hvad folk kommer tilbage med, indgår det i en behandling, og lad os så se, hvad der kom-mer af ting.

Jeg står jo kun her og siger, hvad det er, vi har tænkt os, og de ting, jeg har nævnt her, er dem, vi har tænkt os, og det forslag, vi så kommer med, kommer til at indeholde dem.

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ministeren. Så går vi til ordførerrækken. Den første er hr. Jens Kirk.

Jens Kirk (V):

Socialdemokratiet og Enhedslisten skal selvføl-gelig ikke have utak for det initiativ, de har taget her med fremsættelsen af deres lovforslag, men vi har jo også i efteråret hørt fødevareministeren sige, at han vil tage hånd om § 28, stk. 3, i land-brugsloven.

Nu er vi så vidt, at han er på trapperne med et forslag, hvor han tager fat på det problem sammen med nogle andre ændringer af land-brugsloven, hvorfor vi i Venstre ikke mener, at vi

skal gå videre med de to fremsatte forslag, men vente på at klare det problem, der påpeges, i forbindelse med det lovforslag om ændring af landbrugsloven fra fødevareministeren, som er lige på trapperne.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil godt spørge Venstres ordfører, hr. Jens Kirk, hvad det er for nogle ting, der i øvrigt skal ind, der gør, at man ikke kan sige ja til at ophæve § 28, stk. 3. Det er jo en meget enkel ting, det er noget, folk efterspørger, det er noget, ministeren har sagt ja til, det er noget, et stort flertal af ordførere i Folketinget i programmer har sagt ja til, der er en debat ude i de lokale medier om, hvor vigtigt det er at få ændret det.

Derfor kan jeg simpelt hen ikke forstå, at man laver den her feberdrumning i Venstre og ikke i dag siger ja til at ophæve den paragraf, som ministeren er imod, sådan som det længe er ønsket, fordi det er forældede regler og ting og sager.

Hvorfor tager man ikke tyren ved hornene i dag og siger, at lejerne på landet skal have samme vilkår som dem inde i byen?

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jamen jeg kan sige til hr. Bjarne Laustsen, at undertegnede har det sådan, at når fødevareministeren siger i september, at han vil tage fat på problemerne i indeværende folketingssamling, så går jeg ud fra, at det bliver klaret.

Nu er vi altså ved målstregen, og efter et grundigt forarbejde fremsættes der et forslag til ændring af landbrugsloven, hvori det her indgår. Jeg synes jo sådan set, at vi alle sammen skal være godt tilfredse med, at det bliver grundigt gennemgået, at det faktisk bliver testet, inden vi kommer så vidt. Så ved vi, det kan fungere, når det er færdigt.

Så det der med lige nu at sige hov op med fingeren, nu gør vi det, duer ikke, det skal jo gennemtænkes, og det ved jeg at fødevareministeren har gjort, inden det fremsættes.

Kl. 13.00

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det er jo meget, meget smukt at sige »lovkvalitet« og »grundigt forarbejde«, når det handler om at fjerne en enkelt paragraf i landbrugsloven helt tilbage fra 1949, som alle indrømmer er for-

ældet. Med de eksempler, vi har derude fra det åbne land, på, hvordan folk bliver behandlet, fordi de ikke har de vilkår, som vi siger alle andre lejere skal have, kan jeg simpelt hen ikke forstå, at Venstre kan trække det en dag mere, når nu der er fremsat et konkret lovforslag, der løser problemet.

Jeg vil sige, at det eneste, der sker ved at have den holdning, ministeren og Venstre har i dag, er, at godsejerne kan nå at smide de folk ud, som de ikke bryder sig om, inden lovforslaget skal træde i kraft. Det er årsagen til, at man ikke vil stemme for vores forslag i dag.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg tror ikke, at jeg skal forsvare godsejerne her, for jeg tror såmænd ikke, at de er så onde, som hr. Bjarne Laustsen vil gøre dem til.

Jeg synes bare, at hr. Bjarne Laustsen skal tage op til overvejelse, om det er særlig hensigtsmæssigt at skulle have fat i den samme lov to gange i den samme samling. Det tror jeg er ret uhørt, og fødevareministeren stod i september og proklamerede, at der vil blive taget fat om det her. Derfor synes jeg, at man skulle slå sig til tåls med det og ikke være tilhænger af alt for meget bureaukrati, som jeg ved at Socialdemokratiet måske i nogle tilfælde godt kunne ønske sig lidt mere af.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Igen vil jeg selvfølgelig takke for, at man er enig i intentionerne bag det lovforslag, som vi har fremsat.

Nu har vi kritiseret ministeren for at være for langsom, men jeg kunne godt tænke mig at vide, hvad det er for nogle elementer, som Venstres ordfører mener skal ind i det samlede lovforslag, som vi så skal sidde og afvente? Hvad er det, der er så væsentligt, og som vi er nødt til at vente på for at kunne stemme for en ophævelse af § 28, stk. 3? Det vil jeg godt have præciseret.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Nu synes jeg ikke, at jeg skal stå og læse hele lovforslaget op, som først lige er sendt i høring.

Jeg synes, at de høringsberettigede skal have lov til også at læse lidt, inden jeg står og siger, hvad der er væsentligt. Der er mange ting, som skal ændres, og dem håber jeg selvfølgelig også

at Enhedslisten vil stemme for, når vi kommer så langt.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Grunden til, at jeg jagter lidt, hvilke andre elementer man ønsker at indføre i sådan en lovgivning, er, at såfremt der er elementer i den lovgivning, vi ikke kan stemme for, bliver vi jo pludselig sat i en situation, hvor der kommer et samlet fait accompli-lovforslag, som indeholder et supergodt element, nemlig spørgsmålet om ophævelse af § 28, stk. 3, som vores forslag handler om, men også elementer, som måske kan betyde en forværring.

Det er altid risikoen, når man laver samlede lovforslag, og det er derfor, jeg jagter, hvilke elementer hr. Jens Kirk synes skal indgå i sådan et samlet lovforslag. Hvis det er forværringer, man ønsker at indføre, det ved jeg jo ikke noget om, står jeg i en situation, hvor jeg er nødt til at kræve, at man stemmer om det lovforslag, som er fremsat her.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Til fru Majbrit Berlau kan jeg sige, at det kun er gode intentioner, vi har med landbrugsloven. Det skal selvfølgelig være sådan, at der også i fremtiden kan være liv på landet.

§ 28, stk. 3, er jo en del af landbrugsloven nu, så hvorfor skulle den lige pilles ud som noget særskilt? Det fatter jeg simpelt hen ikke. For nogle er det selvfølgelig bedre, jo mere papir der er, men det ønsker vi altså ikke i Venstre, og derfor synes vi, at loven fortsat skal være samlet, som den er nu.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere et par korte bemærkninger, først hr. Christian H. Hansen.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Hr. Jens Kirk kom før ud i sådan en, synes jeg, lidt længere forklaring om, at der var en god grund til at vente med de her to forslag.

Så vil jeg gerne spørge hr. Jens Kirk: Hvis man nu forholdt sig sådan, at man i dag tilkendegav, at man stemte for de to forslag, ville det så være sådan, at reglerne gjaldt fra i morgen, eller ville de her to forslag også skulle have en be-

handlingstid i Folketinget ligesom det lovforslag, der kommer? Jeg er blevet usikker på, om de gælder fra i morgen, hvis vi nu stemmer ja til dem i dag.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Til Dansk Folkepartis ordfører, hr. Christian Hansen, vil jeg sige, at med den erfaring, jeg har her på Christiansborg, tror jeg, at de skal igennem både en første, en anden og en tredje behandling, inden de kan træde i kraft. Min holdning til tingene er, at det skal de fortsat.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg hæftede mig ved Venstres ordførers udsagn om, at Venstre altid har gode intentioner, når de laver landbrugslove. Det er en ny oplysning for mig, som jeg møder med nogen forundring.

Men det, jeg egentlig gerne ville spørge Venstres ordfører om, er på baggrund af, som det blev nævnt, at hvis man har en samlet ændring af landbrugsloven, kan man ikke sådan automatisk få stemt dele af den hjem og regne med, at der er flertal for det, uden at vi også bindes op på noget andet.

Hvis der nu var et flertal her, der ønskede det, ville Venstre så egentlig have noget grundlæggende imod at få det her kørt igennem hurtigt og altså ikke vente på, at der bliver et samlet forløb? Det kan jo trække ud, hvis der kommer vigtige indlæg i høringssvarene. Så kan regeringen jo blive nødt til at ændre på de oprindeligt gode intentioner, de måtte have haft med landbrugsloven.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg kan ikke forstå, at hr. Touborg altid vil skyde undertegnede i skoene, at jeg har villet gøre noget dårligt for erhvervet som sådan. Jeg synes, det skal være sådan, at man kan have et godt liv på landet også, og det er derfor, vi fremsætter et nyt lovforslag.

Jeg kan ikke forstå, hvorfor det lige pludselig skal pilles ud og vi skal til at lave en ekstra lov, når det er inde i loven nu. Det må da være en fordel, at man, når man slår op i loven, kan have det hele samlet. Det synes undertegnede i hvert fald, og det tror jeg også hr. Touborg inderst inde mener.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg tror, at tidsforløbet kan have en vis betydning for en del mennesker, som sidder i den situation, at de er lejere i et stuehus og kunne blive opsagt. Det er faktisk af seriøs interesse for sagen, at jeg spørger, om ikke det kunne være en mulighed, at man kørte den her lille del for sig, fordi man dermed kunne køre den hurtigere igennem. Det var faktisk kun det, jeg godt ville have at Venstres ordfører vurderede.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg kan sige til hr. Touborg, at vi jo altid i Fødevareudvalget har været ret hurtige til at få love til at glide, og vi vil da også prøve på her, om ikke vi kan få en hurtig forhandling. Så jeg tror såmænd ikke, der ville være forskel på, om de var kørt særskilt, eller de var kørt samlet. De ville nok være færdige på samme tid. Jeg ved, at vi har en sekretær, som er meget striks med, at vi overholder de datoer, vi har, så jeg tror, at det bliver vedtaget meget hurtigt.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste er hr. Christian H. Hansen.

Christian H. Hansen (DF):

Grunden til, at jeg stillede det spørgsmål før til Venstres ordfører, var, at den socialdemokratiske ordfører fik det til at lyde, som om forslaget ville gælde i morgen, hvis man bare sagde ja til det i dag. Sådan er virkeligheden selvfølgelig ikke.

Vi har i Dansk Folkeparti sympati for de to forslag, der behandles i dag, det udtalte jeg i øvrigt selv personligt i programmet Kontanten. Efter programmet tog jeg kontakt til ministeren, som forsikrede mig, at regeringen og hermed ministeren var i gang med at kigge på både det og nogle andre tiltag, som skulle reguleres i landbrugsloven.

Vi har de sidste par dage og nætter indgået en aftale om de ændringer, og jeg har observeret, at det lovforslag, hvori paragraffen og ønsket i de her to forslag i dag også indgår, er blevet sendt i høring. Derfor afventer vi høringsfasen, og vi afventer, at dette forslag kommer til første behandling her i salen.

Jeg kan garantere, at når forslaget kommer til behandling i salen, så kommer der ikke til at gå så lang tid, for der er sikret et flertal for, at det kan komme hurtigt igennem Folketinget.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Der er jo ikke noget overraskende i, at regeringens dikkende lammehale, Dansk Folkeparti, opfører sig på den måde. Den 20. september ville man klokkeklart afskaffe § 28, stk. 3, ingen dikkedarer om noget som helst andet. Alligevel står hr. Christian H. Hansen i dag og foregøgler os, at han har talt med ministeren. Det har han sikkert også, men han skulle have holdt ministeren fast på sine løfter om at ændre det her og så stemme ja til det i dag. For det er nemlig sådan, at uanset om man vedtager Enhedslistens forslag eller Socialdemokratiets forslag, træder forslaget i kraft den 1. februar.

Nu kommer spørgsmålet til hr. Christian H. Hansen: Vil Dansk Folkeparti sikre, at det forslag, som regeringen eventuelt kommer med, hvis den kommer med noget, også træder i kraft den 1. februar for at sikre, at godsejerne ikke får meget lang tid til at nå at opsige eventuelle lejere, som man ønsker skal ud, inden en ny lov, støttet af Dansk Folkeparti og regeringen, kan nå at træde i kraft? Det er det ene spørgsmål.

Det andet er: Hvad er det for nogle ting, der skal ind i lovgivningen? Vi er formodentlig enige om, at det, vi fremsætter forslag om i dag, er, at der er noget, der skal ud af landbrugsloven og over i lejeloven.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

For det første må jeg sige, at jeg godt kan forstå den misundelse, der breder sig fra den side i salen, over, at man nu ikke er med i så mange beslutninger længere. Man kan jo også se det på kvaliteten af de forslag, der kommer. Der kommer alle de forslag, som man kunne have ryddet op i. Virkeligheden er, at da jeg kom i Folketinget i 1998, var vi ved at kigge på landbrugsloven.

Vi har kigget på den to gange siden, og der har ikke været noget specielt ønske fra Socialdemokratiet om, at det her skulle frem. Nu får man så besøg af Kontanten, og så er det ren populisme, at man siger: Nu går jeg straks i gang med at ændre det.

Man har haft regeringsmagten i mange år.

Der må jeg erkende, at det er anderledes med Enhedslisten. De har faktisk fremsat forslaget, men har ikke kunnet få det vedtaget, fordi Socialdemokratiet ikke har ønsket at gøre noget ved det. Så det giver jeg ikke så meget for.

De andre ændringer synes jeg ikke vi skal ind på her i dag, for det er ikke dem, vi behandler. Der ligger en pressemeddelelse om det allerede nu, og den kan hr. Bjarne Laustsen ligesom alle andre læse efterfølgende.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg synes, at hr. Christian H. Hansen skulle svare på, hvornår det lovforslag, som han har aftalt med regeringen, skal træde i kraft, så vi kan få klarlagt det i forhold til Folketingets videre behandling i dag. Er det en forhaling af tingene, eller er det en imødekommelse af de lejere, hvis interesser også hr. Christian H. Hansen ønsker at varetage? For hvis ikke man vil det, er det simpelt hen, fordi man ikke lever op til det, man har sagt til offentligheden at man vil gøre.

Vi er langt fra den 20. september, og det eneste sted, der er misundelse, er hos hr. Christian H. Hansen og ministeren. Jeg er helt sikker på, at hvis jeg havde ringet til ministeriet og sagt, at nu producerer jeg et lovforslag, jeg lader være med at sætte noget navn på, vil I gerne have det, så havde de sagt ja tak, og så var det blevet sådan. Men det har man ikke gjort, og derfor mangler vi at få at vide, hvad det er for nogle væsentlige ændringer, der skal puttes ind i den her landbrugslov.

Det, det handler om, er, at der skal tages noget ud af landbrugsloven, fordi det er utidssvarende, nøjagtig som hr. Christian H. Hansen har sagt mange gange tidligere.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Igen må jeg sige, at jeg faktisk tror, at hr. Bjarne Laustsen skulle have ringet derover. Den fornøjelse havde jeg selv. Jeg sagde, at nu var jeg klar med det her, og fik så beskeden tilbage, at det var en rigtig god idé, og at der også var nogle andre ting, vi kunne kigge på, og skulle vi så ikke gøre det i fællesskab? Det er så det, vi har gjort.

Så jeg kan godt forstå, at hr. Bjarne Laustsen sidder tilbage og er lidt ked af det. Men næste gang kan hr. Bjarne Laustsen da ringe til mig, så kan vi sammen ringe til ministeren, og så kunne det være, at hr. Bjarne Laustsen kunne komme med i nogle aftaler.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Nu bemærkede jeg, at ordføreren ikke ville afsløre, hvad det var for nogle væsentlige ændringer i en kommende lov, der gør, at man ikke kan stemme for et af de to forslag, der behandles i dag. Det beklager jeg utrolig meget, for jeg synes jo herfra, hvor jeg sidder, at det måske ville skabe ro i mit sind, hvis jeg vidste, hvad det var for nogle væsentlige ændringer, der gjorde, at Dansk Folkeparti ikke kunne overholde sit løfte, som blev afgivet i Kontanten, nemlig at § 28, stk. 3, skal ophæves, og at man dermed ligestiller folk, der bor i byen, med folk, der bor på landet.

Jeg vil alligevel appellere til ordførerens fornuft og spørge, om ordføreren ikke vil afsløre, hvad det er for nogle væsentlige ændringer. For det ville måske give ro i sindet her i salen, at vi til en senere lejlighed ved, at det faktisk er en god landbrugslov, som vi skal behandle, og at det ikke kun er elementer af den, der er gode, nemlig de forslag, som Socialdemokratiet og Enhedslisten har fremsat.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

For det første vil jeg sige, at løftet jo bliver overholdt, i og med at det lovforslag, der kommer fra ministeren efter aftale indgået med Dansk Folkeparti, netop gør noget ved § 28, som vi behandler i dag. Så det løfte bliver altså indfriet.

Jeg kan løfte sløret og kort sige, uden at vi skal ind i en stor landbrugspolitisk debat i dag, for det skal vi ikke, at det handler om nogle af de ting, der har været ønsket fra små brug om bedre mulighed for bl.a. suppleringsjord. Og så er der nogle ting omkring dyreenheder, der vil blive kigget på.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Jeg vil takke ordføreren for alligevel at vælge at løfte sløret en lillebitte smule for, hvad det her drejer sig om.

Men det vil sige, at vi snakker om forhold, der er så meget anderledes end selve den specifikke lejedel. Vi snakker om dyr, og vi snakker om jord. De skal sammen indgå i et lovkompleks, hvor vi også skal snakke om lejeforhold for folk på ejendommene.

Kl. 13.15

For mig at se, er det tre meget forskellige ting. Det kan godt være, man godt kan proppe det fait accompli ind i en og samme lovgivning, men

hvad er det, der gør – for jeg finder det egentlig ikke presserende – at vi ikke den 1. februar kan sige: Nu gælder der lighed for loven, nu er der retssikkerhed, uanset om man bor i byen, eller man bor på landet. Det, Dansk Folkeparti er med til at sige, når man ikke vil stemme for forslaget i dag, er jo, at den her manglende retssikkerhed eksisterer efter den 1. februar.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Vi har syntes, det var fornuftigt at behandle det her under et i stedet for, som ministeren også tidligere har nævnt, at lukke loven op for bare at ændre den her paragraf og så lukke den op lidt senere og lukke den op lidt senere igen. Nu gør vi den her landbrugslov meget bedre kvalitetsmæssigt. Og jeg kan forsikre Enhedslisten om, at de bliver utrolig positivt overraskede, når de læser om de tiltag, der også er gjort omkring dyrevelfærd i det nye udkast, der kommer. Jeg tror faktisk, at Enhedslisten holder fest, når de har læst lovforslaget, og så har vi jo slet ingen problemer.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er den konservative ordfører, hr. Allan Niebuhr.

Allan Niebuhr (KF):

Jeg skal ikke trække sagen i langdrag. Jeg vil sige, at jeg synes, det er utrolig godt, at ministeren er på vej til at fremsætte et samlet forslag, der, som hr. Jens Kirk udtrykte det før, gør livet på landet lidt bedre og lidt nemmere.

Det, vi ser nu, er efter min bedste overbevisning politisk drilleri af den værste skuffe. Der er jo ikke noget som helst grundlag for, at man skal harcelere så voldsomt og sige, at det her er en forhalingstaktik, og jeg ved ikke, hvad der bliver brugt af ord.

Der er tale om, at ministeren laver et stykke seriøst, samlet arbejde, og der er måske den forskel på ministre og visse andre, at man ikke ud fra en tilfældig fjernsynsudsendelse bare kan fare ud med et lovforslag. Her er tale om noget, der er velbearbejdet, inden det bliver forelagt Folketinget.

Jeg kan da love, at når vi skal behandle ministerens samlede forslag, så skal jeg nok huske her fra talerstolen at rose både Socialdemokratiet og Enhedslisten for de forslag, der foreligger i dag. Dem har vi ikke spor imod, absolut ikke, og

vi kan fuldt ud tilslutte os dem. Men vi mener, at det her bør indgå fornuftigt i det samlede arbejde, som kommer fra ministeren, og ministeren har lovet os, at det kommer meget hurtigt, så jeg ser ikke det store problem i det.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der foreløbig to korte bemærkninger, først hr. Bjarne Laustsen.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil da gerne spørge den konservative ordfører, hr. Allan Niebuhr, hvad de to ting har med hinanden at gøre. Jeg går ud fra, at vi diskuterer et princip, nemlig om lejerne på landet og i byen skal have to forskellige sæt vilkår. Der er vi efterhånden kommet frem til, at det ikke er rimeligt, at de har forskellige vilkår. De skal have de samme rettigheder og pligter som alle mulige andre.

Derfor drejer det sig om, at vi fjerner en enkelt paragraf i landbrugsloven. Hvad har det med antallet af dyreenheder eller små brug, eller hvad man eventuelt ellers kunne finde på at putte ind i sådan en lov, at gøre? Hvad har de to ting med hinanden at gøre?

Det eneste punkt er spørgsmålet om lejernes retsstilling. Jeg ikke ved, om hr. Allan Niebuhr har set det i Kontant, men der var bl.a. en godsejer, som sendte regninger, han selv skulle betale, videre til lejerens og på den måde blandede driftsudgifter sammen og væltede dem over på lejerne. Sådan et cirkus håber jeg Det Konservative Folkeparti tager afstand fra, og jeg håber, at de også her i dag siger, at det hurtigst muligt skal stoppes.

Jeg vil gerne høre fra De Konservative: Hvor når er det så, det her lovforslag skal træde i kraft?

(Kort bemærkning).

Allan Niebuhr (KF):

Jeg så godt den udsendelse, og jeg er da fuldstændig enig med hr. Bjarne Laustsen i, at den måde, som den pågældende udlejer behandlede sine lejere på, var helt utilstedelig. Selvfølgelig skal sådan noget også stoppes.

Det bliver det også, for vi er jo bredt enige i hele salen om, at landbrugslovens § 28, stk. 3, skal ophæves, og det er også det, der kommer til at ligge i det udspil, der kommer fra ministeren. Så vi er slet ikke uenige om, at den slags skal stoppes, og at det skal stoppes hurtigt.

Men det er rigtigt, som ministeren jo også sagde for lidt siden her fra talerstolen, at det er kutyme, at man arbejder sådan, at man ikke åbner for sagen flere gange i samme folketings-samling. Nu gør vi derfor tingene færdige i en helhed, og det støtter vi.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg spurgte meget præcist, hvad de to ting har med hinanden at gøre – det, at man ønsker at ændre landbrugsloven, og så det her princip – når vi nu er enige om, at det er utilstedeligt, at nogen kan finde på at behandle lejere i dagens Danmark sådan.

Kl. 13.20

Indtil man får taget sig sammen til at få fundet ud af, hvornår en lov skal træde i kraft – det er åbenbart en hemmelighed, men kunne man ikke lige løfte sløret lidt for, hvornår man har tænkt sig det skulle træde i kraft? – hvad vil Det Konservative Folkeparti så gøre ved eventuelle lejere, der bliver opsagt, indtil man får taget sig sammen i regeringen, i Det Konservative Folkeparti og i støttepartiet, Dansk Folkeparti, til at komme med det her og fortælle os alle sammen en dato for lovens ikrafttræden? Hvad vil man gøre ved det, hvis der kommer nogen og siger: Jeg er simpelt hen blevet uberettiget opsagt? Vil De Konservative så sige: Jamen det var jo efter den gamle lov?

(Kort bemærkning).

Allan Niebuhr (KF):

Vi er jo tilbage ved det igen: Det er blevet sagt fra ministerens side, at det er sendt ud i høring nu. Det vil sige, at der ikke er tale om en længere forhalingstaktik. Der ligger et samlet grundlag for »et bedre liv på landet«, som hr. Jens Kirk udtrykte det før – et samlet grundlag. Det er ikke et spørgsmål om, at det her trækkes i langdrag. Det er jo politisk drilleri, for alle ved godt, at når en sag er sendt i høring, så er det, fordi processen kører. Både Socialdemokratiet og Enhedslisten skal nok få fuld kredit for de lovforslag, der foreligger nu, men rent praktisk så behandler vi de her sager under et, og det kan vi fuldt ud gå ind for.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Ordføreren starter med at sige, at man bare hidses sig op over et tv-program, som blev sendt engang i september. Jeg skal altså hilse og sige,

at Enhedslisten har fremsat det her lovforslag for mange år siden, tilbage i samlingen 1999-2000, fordi man faktisk allerede på det tidspunkt havde opdaget i Enhedslisten, at der var et problem. Så det her er altså ikke en spontan reaktion på et Kontantprogram, om end det program faktisk var godt og viste, at der fortsat er et problem.

Så vil jeg altså godt have lov til at indvende mod den opfattelse, at det bare er politisk drilleri, at det her ikke bare er drilleri. Vi snakker altså om mennesker, som ordføreren også erkender det, der er i en situation, hvor de bliver presset af deres udlejer. De bliver presset af den godsejer, der ejer den ejendom, de bor i. Vi snakker altså om mennesker, der er usikre med hensyn til, om de har tag over hovedet, og de står i en endnu mere usikker situation, såfremt den her lovgivning bliver forhalet.

Det er lige præcis det, der er problemet med det. Jo længere man forhaler den her lovgivning, jo større risiko er der for, at de bliver opsagt eller chikaneret ud af deres ejendomme. Det er i virkeligheden den alvorlige omstændighed, som jeg synes ordføreren tog meget let på i den kommentar, ordføreren havde.

(Kort bemærkning).

Allan Niebuhr (KF):

Til fru Majbrit Berlau vil jeg gerne sige, at det jo ikke er det, at man har fremsat forslaget, der er politisk drilleri. Det er absolut ikke det, jeg mener med, at det er politisk drilleri. Det, der er politisk drilleri, er, at ministeren allerede i september sagde, at han ville komme med et forslag om det her, og i det her forslag ligger der så nogle andre ting, som også kommer med ved samme lejlighed – en sag, som i øvrigt er sendt i høring. Når jeg snakker om politisk drilleri, så er det, fordi vi nu her i salen skal til at snakke om, hvem der kom først, og hvem der ikke kom først.

Jeg anerkender fuldt ud, at historikken i det her er, at Enhedslisten ved flere lejligheder har fremsat det her forslag; det er ikke første gang, det bliver fremsat. Jeg har også kunnet lytte mig frem til, at der på daværende tidspunkt jo heller ikke var enighed mellem forslagsstillerne om, at man kunne gå ind for det her forslag. Da stemte Socialdemokraterne jo også imod Enhedslistens forslag, så det er slet ikke deri, det ligger.

Det politiske drilleri ligger alene i: Hvem kom først? Men vi har en god sag nu, og vi er på vej til at få den løst, og det sker meget hurtigt.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Skal vi så ikke lige ophøre med det her drilleri og snakke om, hvor alvorlig en sag vi faktisk står over for? Jeg ved ikke, hvad det er for noget drilleri. Jeg er overhovedet ikke i drillehumør i øjeblikket, men jeg forholder mig rent faktisk til, at der er en konkret situation, hvor der er nogle mennesker, der er blevet bragt i en situation, hvor der ikke er lighed. Der er tale om en retssikkerhed, som andre mennesker i det her land er omfattet af, men som de ikke er omfattet af, fordi de tilfældigvis har lejet sig ind på en landbrugsejendom. Det er lige præcis den problematik, der er alvorlig her i dag. Og hvis det skal gå op i drilleri mellem regeringspartierne og Socialdemokraterne, synes jeg egentlig er synd.

Jeg vil gerne have, at Det Konservative Folkeparti forholder sig til, at der er en problematik her, og så vil jeg gerne bede ordføreren om at forholde sig til de elementer, som sløret nu er blevet løftet lidt for skulle foreligge i et sådant forlig bag lovforslaget. Hvad er det præcis, der gør, at vi er nødt til at afvente det her? Vi snakker om et lille element, hvor vi bare rykker § 28, stk. 3, ud af lovgivningen og så sikrer, at lejerne er omfattet af en lejelovgivning. Det er da ikke så svært: Det er ikke bureaukratisk, det omfatter ikke særlig mange papirer, det er en meget enkel lille manøvre. Så kan man lave alle sine høringer i forbindelse med andre lovforslag.

(Kort bemærkning).

Allan Niebuhr (KF):

Jeg vil da gerne tilslutte mig, at vi stopper alt det der politiske drilleri. Da jeg gik i salen for at debattere den her sag i dag, mente jeg faktisk, at der var tale om et ganske fornuftigt oplæg fra ministerens side, hvor ministeren bad om, at de her tre sager – ministerens sag og de to forslag, der foreligger i dag – bliver behandlet under en og samme hat. Derfor gik jeg som sådan ud fra, at man umiddelbart kunne acceptere og glæde sig over, at vi alle er enige om, at § 28 stk. 3, skal fjernes fra det fremtidige forslag.

Kl. 13.25

Det synes jeg er ganske enkelt. Lad os glemme alt om politiske drillerier. Jeg forventede, at ministerens anmodning om, at det her blev samlet under et, umiddelbart ville kunne køre igennem, og at det var en sag, der ikke ville give den helt store diskussion.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Næste ordfører er den radikale ordfører, hr. Ole Glahn.

Ole Glahn (RV):

Jeg vil indlede med at sige, at da jeg forberedte den her indstillingstale, kendte jeg ikke til den aftale, der var lavet med Dansk Folkeparti. Jeg forholdt mig til det her forslag, og det gør jeg fortsat. Jeg mener fortsat, at det er sådan, at der kan være hensyn, der taler kraftigt for, at det her, hvis det bliver gennemført, skal have virkning fra den 1. februar, sådan at man undgår de uheldige ting, der kan ligge i, at der kan være usikkerhed omkring det.

Men jeg vil godt sige, at jeg synes, at der er gået sådan lidt selvsving i debatten, fordi man siger, at det bare er så nemt at fjerne denne paragraf, for så er alle problemer løst. Så enkelt synes jeg ikke det er, når man læser de høringssvar, der er kommet til det her lovforslag, og de kommentarer, der er kommet.

Vi har faktisk fra Det Radikale Venstres side en opfattelse af, at landbruget har udviklet sig meget anderledes end på det tidspunkt, hvor landbrugsloven blev vedtaget med disse paragraffer, og det betyder, at der er meget mindre behov for disse boliger til at forsyne landbruget med arbejdskraft. Det vil sige, at der er nogle boliger, som i dag udlejes efter en lovgivning, som er urimelig, fordi de faktisk burde udlejes efter den almindelige lejelovgivning.

Men det betyder efter vores opfattelse ikke, at der ikke kan være boliger tilbage, som man har behov for at bruge i landbruget. Og det, jeg mener er vigtigt, når vi nu skal se på det her udvalgsarbejde, er, om vi kan finde en ordening, hvor man kan få det ud. Hvordan man skal gøre det, har jeg ikke overblik over nu, men det vil jeg gerne have belyst under det udvalgsarbejde, der kommer.

Jeg har talt med folk fra landbruget, jeg har talt med folk fra gartnerbruget, og de siger, at der kan være situationer, hvor landbruget udvikler sig på en anden måde produktionsmæssigt, så man faktisk har brug for at have de boliger. Om det så kan løses ad den vej, at man laver åremålsudlejninger inden for den almindelige lejelov, kan godt være, men jeg vil gerne have belyst den problemstilling.

Jeg synes også, det er væsentligt, at vi under udvalgsarbejdet får belyst de bemærkninger, som professor Jens Evald kommer med, hvor

han sammenkæder noget om bopælspligt med det her udlejningsforhold. Det skal vi også have belyst.

Og så synes jeg da endelig også, at det er interessant at få belyst den påståede sammenhæng, der er mellem Danmarks fastholdelse af retten til ikke at sælge sommerhuse og denne lovgivning, hvor argumentet fra professorens side er, at der kan være tale om, at det kan genere Danmarks muligheder for at bevare det forbehold, vi har, for salg af sommerhuse.

Alt i alt vil jeg fra Det Radikales Venstres side sige, at vi er meget tilfredse med, at lovforslaget er blevet fremsat. Jeg har også i den så mange gange omtalte tv-udsendelse sagt, at jeg mener, at der er nogle oplagte urimeligheder, men jeg synes ikke, det er helt så enkelt, som man måske gør det til, og derfor vil jeg gerne have, at vi får belyst disse ting. Det betyder ikke, vi går imod det, men jeg vil gerne have belyst disse spørgsmål, inden vi tager endelig stilling til, hvordan det skal formes.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Jeg takker selvfølgelig for, at Det Radikale Venstre faktisk vil behandle det her forslag og ikke alle mulige andre i en fait accompli-lovgivning. Jeg er meget interesseret i, at vi indgår i en nærmere drøftelse under udvalgsarbejdet af nogle af de problemer, som bliver belyst i høringssvarene.

Jeg vil dog sige, at der intet ligger i de lovforslag, der er fremsat fra Enhedslisten, om, at en bopælspligt skal ophæves, og mig bekendt ligger det heller ikke i Socialdemokraternes forslag. Så til nogle af de høringskommentarer, der er kommet, vil jeg sige, at de er skudt lidt over målet, men jeg er meget villig til, at vi bruger udvalgsarbejdet til at sætte os ned og kigge på, om der kan være nogle konsekvenser af det her forslag, som ikke har været gennemtænkt.

Vi i Enhedslisten har tænkt på det her i snart 7 år, så vi har efterhånden vurderet sagen igen og igen alle de gange, vi har fremsat det her forslag, og det glæder mig, at vi nu endelig skal behandle det ordentligt.

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Det kan vi kun være enige om at vi kan se frem til. Det, jeg ser som vigtigt, er det argument, der bliver fremført bl.a. af professor Jens Ewald, nemlig at hvis denne lovgivning bliver gennem-

ført, kan det betyde, at når man erhverver en ejendom, vil man måske ikke leje den ud, fordi det senere bliver vanskeligt så at komme ind og bruge den ejendom. Det kan få den konsekvens, at der bliver færre boliger til rådighed på landet, og det vil sige, at man også udtynder livet på landet.

Kl. 13.30

Der er nogle ting, vi skal have belyst. Det glæder jeg mig over at vi er enige om, og jeg glæder mig til, at vi også er det under udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil takke for, at Det Radikale Venstre er konstruktive i dag. Men alligevel vil jeg godt spørge om det der med bopælspligt, for det forstår jeg ikke noget af. Jeg har godt læst synspunktet. Men en godsejers ejendom eller en ganske almindelig landmands ejendom bliver jo større og større. De kan udmærket eje fem ejendomme og kun bebo den ene af dem. Det fungerer jo fint i dag. De kan endda leje ti andre, det sker også i dag.

Det, der er det interessante, er det princip om, at man fjerner § 28, stk. 3, fra landbrugsloven, som ikke hører hjemme der, at man regulerer boligforholdene på landet anderledes, end man gør inde i byen.

Jeg er enig i det princip eller det forhold, at der kan være masser af præster, skovløbere og andre, som har en bolig, der ligger i det åbne land, fordi den hænger sammen med deres arbejde. Det skal stadig væk være muligt. Men det er ikke sådan, at de ganske almindelige lejemaal, der er derude, skal reguleres på nogen som helst anden måde. Det er det, der er intentionerne i vores lovforslag. Det håber jeg at Det Radikale Venstre kan støtte. Jeg ønsker blot at få bekræftet, at det er det, der er intentionerne i det, De Radikale måske ender med at stemme for.

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Jeg vil godt understrege, som jeg sagde i min tale for et øjeblik siden, at jeg mener, det er vigtigt, at man sikrer, at et af de erhverv, der er på landet, nemlig landbruget, har mulighed for også at sikre, at hvis en landmand f.eks. udvider sin animalske produktion, så kan han bruge en bolig til at lade en ansat flytte ind i den. Det vil sige, at jeg mener, at der skal være en fleksibilitet for nogle landbrug.

Der sker en kolossal strukturudvikling i øjeblikket inden for kvægbrug og også inden for svinebrug. Det giver faktisk behov for, at man får flere ansatte i nogle bedrifter, mens andre bedrifter helt forsvinder. Der sker den centralisering, som hr. Bjarne Laustsen sagde. Men der vil jeg godt have belyst under det udvalgsarbejde, hvordan vi kan sikre, at disse landmænd stadig væk i forbindelse med et ansættelsesforhold har mulighed for at kunne tilbyde en lejebolig, og at de ikke er blokeret af, at den er lejet ud, sådan at situationen efter lejeloven er, at de faktisk ikke kan opsigte lejerne.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det er ikke, fordi jeg vil problematisere det en hel masse i dag, men det vækker alligevel bekymring, når jeg hører den radikale ordfører sige de ting, han gør. Jeg bliver så nødt til at spørge helt firkantet, for med alle de forhold, som jeg tror at hr. Ole Glahn har, er det så sådan, at man ikke kan fjerne § 28, stk. 3, men ønsker at opretholde reguleringen af boligforholdene i landbrugsloven og ikke som en del af lejeloven? Det er jo princippet, det er jo et så centralt element i den her lovgivning, vi taler om, nemlig om det skal reguleres det ene sted eller det andet sted.

Nu forstår jeg, at Det Radikale Venstre alligevel har nogle forbehold, der gør, at man vil prøve at ændre i landbrugsloven i stedet for at putte det hele over i lejeloven, som vi kender i dag, og regulere forholdene efter den.

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Vi er åbne over for, om det skal placeres det ene eller det andet sted. Det, jeg sagde før, vil jeg gerne gentage. Det er, at vi ikke uden videre vil blokere for, at man kan ansætte personer, som man også kan tilbyde en bolig.

Der mener jeg, som jeg nævnte før også i et tidligere svar, at det godt kan være, at det allerede kan løses inden for de regler, der er med, at man åremålsudlejer osv., så det vil vi se på. Jeg gør bare opmærksom på, at det ikke nødvendigvis er så enkelt, som det er blevet fremstillet her i dag.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er ordføreren for SF, hr. Kristen Touborg.

Kristen Touborg (SF):

SF er meget positive over for lovforslagene her og har ikke nogen større problemer med at gå ind og ophæve § 28, stk. 3. Men jeg synes nok, at de problemstillinger, der er i henvendelsen fra professor Jens Evald, er interessante.

Den radikale ordfører har snakket om forholdet i forbindelse med sommerhusloven, og den del af det er jeg helt uforstående over for. Jeg har det faktisk sådan, at jeg tror, man skal være professor for at kunne se logikken i den sammenhæng, for det er jo faktisk det samme som at sige, at hvis svenskerne har en undtagelse i forbindelse med brug af noget særligt snus, og de så ændrer på nogle fødevareregler, sådan at der ikke må være så meget antibiotika i kødet, så skulle de ophæve begge dele. Det er jeg helt uforstående over for.

Kl. 13.35

Men den anden del, professoren nævner, nemlig at det ville kunne få nogen betydning for undtagelsen om den danske bopælspligt, som der jo verserer en sag om ved EF-Domstolen, og at man på en måde kunne udhule bopælspligten ved at gå ind og kigge på forholdet her, mener jeg ikke, man bare sådan kan afvise. Jeg tror sådan set godt, at man kan klare begge dele. Jeg tror godt, at man kan få det fulde udbytte, altså at få de lejere, der bor i stuehuset på landbrugsjendomme, fuldt ud ligestillet med andre lejere.

I virkeligheden mener jeg ikke, det er problemet i forbindelse med medarbejdere. Der mener jeg sådan set ikke der er noget andet at sige, end at når vi ikke har indført i landbrugsloven – og det er nok ikke det, de der forligsparter har gjort – at der skal være døgnopsigt med husdyrene, så kan man jo heller ikke sige, at det i særlige ejendomme er vigtigt, at der bor nogle lige ved.

Der må være konsekvens i det. Og hvis der er det, så vil jeg være klar til at kigge på det, men jeg er lidt bange for, at det ikke er det, de vil. Så på den baggrund må jeg sige, at jeg med hensyn til medhjælpere og medarbejdere ikke kan se noget problem. Men jeg kan se et problem, hvis professoren har ret i, at det kan udhule det med bopælspligten.

Jeg tror, at man kan ordne det på den måde, at man bare forlænger dispensationsretten. Altså, at der, når man køber en landbrugsejendom, så skal gå 6 måneder, før man skal opfylde bopælspligten. Der kunne man vel sådan set bare indføre i loven, at hvis stuehuset er lejet ud i forvejen, skal der gå 12 måneder, før bopælspligten skal opfyldes. Så mener jeg sådan set, at den del

er på plads, og dermed ville lejerne få deres fulde rettigheder, og man ville også undgå det, professoren nævner, at det kunne være et problem med hensyn til EF-retten og EF-Domstolen.

Jeg ved ikke, om han har ret. Det har jeg såmænd ikke sat mig ind i, men man skal jo ikke bare afvise tingene, fordi man selv tror, at man kender det hele. Så SF er meget positive over for forslagene og ønsker, at de skal køre igennem hurtigst muligt.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Vi går så til den første af de to ordførere for forslagsstillerne, det drejer sig om hr. Bjarne Laustsen, og det er som ordfører for forslagsstillerne til L 84.

Bjarne Laustsen (S):

Jeg ville jo kunne have ønsket, at jeg kunne takke både regeringen, Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti, men det er ikke muligt andet end måske at takke for lidt langsommelighed, og vi skal nok have tålmod og se på, hvad der kommer.

Men den almindelige opfattelse på gangene her i formiddag har da helt klart været den, at det er den metode, som en regering bruger for at forhindre, at den kommer til at stemme for et lovforslag, som oppositionen har fremsat, sådan at det ikke kommer til at se ud, som om den har opgivet sin egen politik. Nu bliver det meget spændende at se, hvad det er for nogle meget væsentlige ting, der gør, at man ønsker at ændre i landbrugsloven, når man ikke kan stemme for det her selvstændige forslag i dag.

Det er selvfølgelig skuffende, for man giver udtryk for, at man gerne vil være med til at sikre, at lejerne på landet har nøjagtig de samme vilkår, som de har inde i byen. Og både i udsendelsen Kontant og i breve, som vi modtager som folketingsmedlemmer, gives der jo klart udtryk for, at der er behov for at regulere det her område.

Når det ikke blev til noget i sidste omgang, hvor Enhedslisten fremsatte forslaget, tror jeg, det alene skyldtes, at man valgte at lade det behandle i Boligudvalget. Vi har haft en grundig og en konstruktiv drøftelse, Enhedslisten og os imellem, om, at det hører hjemme i Fødevarerudvalget. Det kan også være, at det ender med at blive rigtig godt, at det hører hjemme her, når også regeringen ønsker ændringer i landbrugsloven, det skal jeg ikke kunne sige. Men jeg sy-

nes bare, at når vi ændrer landbrugsloven, skal det område, vi har med at gøre, behandles i det respektive fagudvalg.

Jeg ville ønske, at jeg kunne takke for de bemærkninger, der blev fremsat den 20. september sidste år, hvor man helt klart fra Dansk Folkepartis vegne sagde, at man var parat til at fjerne § 28, stk. 3. Nu er der forbehold over for tingene, og jeg gad vide, hvad det er, man yderligere skal have puttet ind. Det er jo en kendt sag, at man forhandler på den måde. Og med den arrogance, der ligger i, at regeringen kalder på Dansk Folkeparti, når der skal forhandles politiske spørgsmål – nogle gange er det måske omvendt – så bliver det til det, vi ser i dag.

Kl. 13.40

Det korte af det lange er, at hele Folketinget i dag, som jeg vurderer det, er enige både i vores forslag og i Enhedslistens forslag om, at lejerne skal have lige vilkår, og det kan jeg kun takke for.

Når Det Radikale Venstre så går ud og siger, at de er lidt bekymrede for at fjerne reguleringen af boligforholdene fra landbrugsloven, så er jeg uenig, for jeg synes, at den måde, man regulerer forholdene på, hører hjemme under boliglovgivningen.

Det er lidt af det samme med hensyn til SF. Jeg kan heller ikke se, at sommerhusreglen har noget at gøre med lejernes forhold på landet. Jeg ved jo, at der er ganske almindelige landmænd, der på grund af strukturudviklingen ejer mange flere ejendomme, end de selv kan bo på, og derfor udlejer de dem på ganske almindelig vis. Og jeg ser intet grundlag for, at de skulle have andre vilkår end dem, der er gældende på det andet område.

Jeg synes, at det her i dag simpelt hen handler om, at vi skal tage noget ud af en lov, og derfor er det rimeligt at behandle det særskilt og sige: Vi piller § 28, stk. 3, ud. Dermed bliver de lejere omfattet af den almindelige lovgivning på området, så er der ingen problem i det.

De problemer, vi står med, vil jeg gerne opsummere. Det er, at vi ønsker at få has på det forhold, at man ude på landet fastsætter helt urimelige huslejer. Der er spørgsmålet om manglende vedligeholdelse, der er spørgsmålet om opsigelsesvarsler, og der er spørgsmålet om, at man overhovedet ikke giver anden begrundelse end den, som jo er lovlige i dag, og som vi ønsker ændret, nemlig at den pågældende landmand, godsejer, herremand skal bruge boligen til driftsformål.

Selv om det slet ikke er tilfældet, og der er rykket andre lejere ind, der heller ikke bliver ansat på gården, synes vi, det er klart urimeligt, og derfor skal det stoppes hurtigst muligt. Vi ved, at der er mange af landmændene og godsejerne, der har ret mange lejemål, langt over 100, og derfor er der ingen begrundelse for, at de skulle høre hjemme under landbrugsloven.

Vi har oplevet nogle grelle eksempler. Jeg gad vide, hvor mange der har betalt dem med truslen hængende over hovedet om, at de kunne blive smidt på porten, hvis de ikke gjorde, som godsejeren befalede.

Jeg synes trods alt, det er fint, at ordførere for Folketingets partier i dag tager afstand fra sådan nogle metoder. Jeg frygter bare for, at man ikke kan tage sig sammen til at stemme for dette lovforslag, så vi kan få lukket det hul her pr. 1. februar, og at det først sker senere. Det kan være, at ministeren kommer op og siger, hvornår han synes, at lovforslaget skal træde i kraft. Men vi burde få lukket det hul hurtigst muligt, så den mulighed for at der er nogle, der påtænker at opsigte nogle af deres lejere, at der er nogle, der simpelt hen opsigter folk, fordi de ved, at der er ny lovgivning på vej, og så er det med at komme af med de mest besværlige lejere, ikke kan bruges her.

Derfor skal jeg også sige, at jeg har modtaget mange breve. Jeg skal nok behandle de henvendelser, jeg får, fortroligt, men det er beskæmmende, at folk beder om at få behandlet sådan en sag i fortrolighed. Det kan vi selvfølgelig gøre, fordi de pågældende er bange for repræsentation fra udlejeren. Den slags metoder synes jeg simpelt hen at vi i Folketinget skulle se at få væk, og derfor er det jo bekymrende, at man ikke i dag her kan sige ja til det glimrende forslag, som Enhedslisten tidligere har fremsat og fået behandlet, ganske vist i Boligudvalget.

Nu er vi enige om, at vi kører sagen her i Fødevareudvalget, og så håber jeg, at det kan få en lykkelig udgang. Jeg kan selvfølgelig også godt tælle. Der er ikke lige flertal for det i dag. Men intentionerne, som vi har fremlagt, vil jeg gerne takke for bliver hørt. Jeg håber, at Folketinget kan klare denne sag her hurtigst muligt, således at vi kan få lejernes forhold ordnet, som vi ønsker det, og at der sker en ligestilling på det her område.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Der er en tegneseriefigur, der hedder Fedtmule, men i dag virker det nærmest, som om vi også har opfundet Surmule. Jeg vil gerne have hr. Bjarne Laustsen fra Socialdemokratiet til at bekræfte, at det er usandt, når han påstår fra Folketingets talerstol, at ophævelsen af § 28 nu ikke bliver til noget på grund af Dansk Folkeparti. Hvis hr. Bjarne Laustsen har hørt efter, så er det netop det, der bliver til noget. Det vil jeg gerne bare have en bekræftelse på.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg er hverken Surmule eller noget som helst andet. Jeg har sagt, at jeg må konstatere, at med de meldinger, der er kommet her i dag, bliver det lovforslag, som henholdsvis Enhedslisten og Socialdemokratiet har fremsat med en ikrafttrædelse den 1. februar, tilsyneladende ikke til noget, i hvert fald ikke til den 1. februar, så længe hverken regeringen eller ordførere for regeringspartier eller støtteparti kan sige noget om, hvornår det så er, at lovforslaget skal træde i kraft.

Kl. 13.45

Dernæst ved vi jo ikke, om der kommer forbehold eller noget andet. Den ligestilling, jeg har efterlyst, har man ikke været i stand til at give i dag. Man har haft en hel masse forbehold og sagt: Ja, intentionerne, men ... osv. osv. Det er fint nok, men sagen kunne løses med det forslag, vi behandler i dag, og det er sådan set kernen i det hele.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg vil bare bede hr. Bjarne Laustsen bekræfte, at Socialdemokratiet selv har haft mulighed for at ændre det. Nu kan jeg jo ikke tale om, hvad der skete, før jeg kom i Folketinget, men da har man selvfølgelig også haft det. Men fra 1998, da jeg kom herind, og til Socialdemokratiet mistede regeringsmagten, havde man selv mulighed for at ændre det. Er det ikke korrekt, og var problemstillingen ikke den samme?

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det sker tit her i Folketinget, at vi rasler med sabelen, men jeg har haft den ære og den fornøjelse at fremsætte beslutningsforslag i sidste samling, f.eks. om førstehjælp i sygeplejeuddannelsen. Det har ikke ret meget med landbrugsloven

at gøre, det ved jeg godt, men alene det, at jeg på Socialdemokratiets vegne fremsatte et forslag, der gjorde, at rektorerne tog den sag op og sagde, at det problem ville de gerne selv have lov til at løse, var tilfredsstillende. Så er problemet løst, og så behøver man ikke at gøre mere.

Jeg havde selvfølgelig håbet, at godsejerne også havde kigget på virkelighedens verden, dengang Enhedslisten fremsatte sit forslag. Men udsendelsen Kontant på tv redegjorde jo for, at det bestemt ikke var sådan, godsejerne behandlede lejerne, og derfor er der ingen tid at spille. Nu har jeg aldrig siddet i Boligudvalget, men i dag sidder jeg i Fødevarerudvalget, og her vil jeg gerne være med til at rejse sagen sammen med gode kolleger og en god minister, for det vil være til gavn for lejerne i det danske samfund.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre til den næste ordfører, og det er ordføreren for forslagsstillerne til L 92, fru Majbrit Berlau.

Majbrit Berlau (EL):

Jeg vil selvfølgelig også gerne takke for debatten. Det er altid positivt, når de gode intentioner er med, men desværre er det sådan, at intentionerne ikke skaber retssikkerhed for de mennesker, der bor på landbrugsejendommene, så vi er nødt til noget hardcorelovgivning på området, og det er den lovgivning, vi har tilbudt i vores forslag, og som Socialdemokraterne også har tilbudt i deres forslag.

Jeg synes, det er brandærgeligt, hvis det skal gå op i en debat om, hvem der kom først, eller om, at regeringen ikke vil stemme for et lovforslag af oppositionen, eller hvordan det nu hænger sammen. Det bliver kaldt politisk drilleri, eller hvad det nu er for noget, og det synes jeg simpelt hen er beskæmmende, for problematikken er alvorlig, og det er dybt beklageligt, hvis det er sådan, at lovforslaget bliver fanget i en eller anden uheldig fælde mellem Socialdemokratiet og regeringen.

Vi behandler her et lovforslag, som er fremsat, fordi problemet er, at folk i deres hverdag udsættes for trusler om opsigelse, manglende vedligeholdelse af deres bolig og chikane. Der er gennem de sidste mange år dukket en række historier op, som har vist, at landmænd og godsejere ikke har opført sig ordentligt over for deres lejere, og derfor har vi gang på gang fremsat dette forslag. Der er ublu huslejeforhøjelser, og der er fortællinger om, hvordan der lukkes for vand

og strøm, og det er den slags fortællinger, der har gjort, at vi har været vedholdende i kravet om, at lovforslaget skal gennemføres.

Det er helt uforståeligt, hvorfor lejelovens beskyttelse ikke gælder for lejere i landbrugsejernes såkaldte beboelsesbygninger. Jeg forstår det ikke, og jeg synes, det er på tide, vi sikrer, at § 28, stk. 3, ophæves, og at de lejere, der bor på landbrugsejendommene, til gengæld bliver dækket af den almindelige lejelovgivning. Jeg er sikker på, at der er en række godsejere, der behandler deres lejere helt fint, men der er jo altså en grund til, at Danmarks Radios Kontant var nødt til at tage problematikken op igen i september måned.

Jeg har læst de høringssvar, der er kommet ind, og en række af dem er fra modstandere af vores forslag. De hævder, at man skal have mulighed for at få tilbudt en bolig sammen med jobbet, og at i visse funktioner og lokalområder kan det være nødvendigt. Men det er vanskeligt at forestille sig, at der på en landbrugsejendom anno 2006 ikke foretages en eller anden form for langtidsplanlægning, for vi snakker altså om rimelig effektiviserede erhverv.

Det undrer mig meget, hvis det er sådan, at man i dag ikke har en langtidsplanlægning inden for landbruget, så man ikke er i stand til at vurdere, om man får brug for en ny medarbejder inden for det næste år. Jeg ved, det er sådan, at hvis man f.eks. får en lettisk landbrugsmedhjælper herop og overholder reglerne for lovpligtig opholdstilladelse osv., er det altså ikke en proces, der kan gennemføres på under 6 måneder, og derfor er der intet, der taler for, at lovforslaget på nogen måde vil skabe problemer for landbrugsejendommene og for erhvervet generelt.

Kl. 13.50

Jeg vil også sige, at jeg har fuld forståelse for dem, der er bekymrede for, om bopælspligten vil blive ophævet med forslaget, men til dem kan jeg sige, at det har vi ingen intentioner om. Der står intet sted i lovforslagene, at bopælspligten på nogen måde vil blive rørt, tværtimod er Enhedslisten meget stærk tilhænger af, at der er en bopælspligt, så det sikres, at der fortsat bor folk rundt omkring i landet, og at der ikke foregår en affolkning.

Det hele er egentlig meget simpelt. Forslaget handler sådan set entydigt om en retstilstand, så det er kun det, vi skal forholde os til i dag. Det er ret simpelt: Skal det være sådan, at de, der bor i byerne, og de, der bor på landbrugsejendomme-

ne, bliver ligestillede? Det er det, man kan stemme ja eller nej til.

Så vil jeg bare sige, at hvis den forhalelse, vi er udsat for i øjeblikket, på nogen måde er til skade for nogen af lejerne ude i landbrugsejendommene, opfordrer jeg dem kraftigt til at henvende sig til Enhedslisten eller Socialdemokraterne for at fortælle deres historie. Jeg synes nemlig, det er væsentligt, at regeringen får påpeget, at en forhalelse af en lovgivning som denne i høj grad medfører, at mennesker kommer i klemme ude i det virkelige liv.

Det er derfor, vi fremsætter forslaget nu. Det er derfor, vi vil have forslaget gennemført, så det træder i kraft den 1. februar, og jeg kan kun opfordre ministeren til, at han endnu en gang overvejer situationen og ender med at sige, at forslaget her godt kan behandles separat, og at de andre landbrugslovforslag, som han mener er væsentlige, kan vente til i løbet af foråret, når ministeren føler sig parat til at fremsætte dem.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 17. januar 2006 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 13.53
